

Treasurystatuut Gemeente Hilversum 2023

Treasurystatuut Gemeente Hilversum 2023

Inhoudsopgave

<u>Inleiding</u>	3
I Begrippenkader	4
II Doelstellingen van de treasuryfunctie	6
 <u>Risicobeheer</u>	9
III Uitgangspunten risicobeheer	9
IV Renterisicobeheer	10
V Koersrisicobeheer	10
VI Kredietrisicobeheer	10
VII Intern Liquiditeitsrisicobeheer	10
VIII Valutarisicobeheer	10
 <u>Gemeentefinanciering</u>	10
IX Financiering	10
X Langlopende uitzettingen	11
XI Schatkistbankieren	12
XII Relatiebeheer	12
 <u>Kasbeheer</u>	12
XIII Geldstromenbeheer	12
XIV Saldo- en liquiditeitenbeheer	13
 <u>Borgstellingen/garantstellingen, verstrekken van geldleningen en kapitaal</u>	13
XV Verlening borgstelling/garantstelling/verstrekken van geldleningen en kapitaal	13
 <u>Administratieve organisatie en interne controle</u>	16
XVI Uitgangspunten administratieve organisatie en interne controle	16
XVII Taken en verantwoordelijkheden	17
XVIII Bevoegdheden	20
XIX Informatievoorziening	21
XX Inwerkingtreding	22
 Toelichting op het Treasurystatuut	23

Treasurystatuut van de gemeente Hilversum 2023

Inleiding

Het treasurystatuut is het kader voor het sturen en het beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's¹. De regels over de financiering zijn vastgelegd in de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido) en de bijbehorende ministeriële regelingen. Daarmee is dit treasurystatuut een nadere uitwerking van Hoofdstuk 4, Financieringsfunctie (treasury) van de financiële verordening gemeente Hilversum 2022.

Het Rijk heeft regels gesteld aan hoe gemeenten hun geld en kapitaal beheren. Die regels staan in de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido). In het treasurystatuut worden de kaders voor het opstellen en uitvoeren van het treasurybeleid beschreven. Het gaat daarbij om de beleidsmatige vaststelling van uitgangspunten, doelstellingen, richtlijnen en limieten. De verdere uitwerking hiervan vindt jaarlijks plaats in de begroting van de gemeente. Dit statuut maakt een objectieve en transparante verantwoording vooraf en achteraf mogelijk.

Verder bevat het statuut - conform artikel 212 van de gemeentewet - regels voor de organisatie van de administratie en voor het beheer van vermogenswaarden en - conform artikel 213 van de gemeentewet - regels die de rechtmatigheid en de doelmatigheid van de financiële administratie en het beheer van de vermogenswaarden waarborgen.

Bij de opstelling van het voorliggende treasurystatuut is rekening gehouden met de relevante wettelijke kaders in;

- de Gemeentewet,
- de Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido),
- de Uitvoeringsregeling Financiering decentrale overheden (Ufdo),
- de Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo),
- de Regeling schatkistbankieren decentrale overheden,
- het Besluit lening voorwaarden decentrale overheden, (BLDO)
- de Wet houdbare overheidsfinanciën (Wet hof),
- de Wet markt en overheid
- het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten. (BBV)
- Het burgerlijk wetboek 7 titel 14
- Het verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU)
- de financiële verordening gemeente Hilversum 2022

In het treasurystatuut worden allereerst het begrippenkader en de doelstellingen van de treasuryfunctie van de gemeente geformuleerd. Deze worden vervolgens geconcretiseerd voor de verschillende deelgebieden van treasury: risicobeheer, gemeentefinanciering en kasbeheer. Daarna worden de organisatorische randvoorwaarden van de treasuryfunctie weergegeven. Hierbij worden de taakverdeling en de verantwoordelijkheden behandeld. Tot slot wordt ingegaan op de tussentijdse en jaarlijkse rapportages die noodzakelijk zijn om het gehele proces beheersbaar en meetbaar te maken en te houden. In de toelichting op het statuut worden waar nodig de in het treasurystatuut opgenomen artikelen toegelicht.

¹ Handreiking 2015, ministerie van BzK.

I Begrippenkader

Artikel 1

In dit statuut wordt verstaan onder:

- Administratieve organisatie Het stelsel van organisatorische maatregelen gericht op het tot stand brengen en het in stand houden van de goede werking van de bestuurlijke en ambtelijke informatieverzorging ten behoeve van de verantwoordelijke leiding;
- Begrotingstotaal De totale lasten op de begroting van de gemeente;
- Borgstelling Het zich voor de verbintenis van een ander (de hoofdschuldenaar) verplichten tot nakoming daarvan, indien deze zijn verplichtingen niet nakomt. Indien de borg wordt gehouden tot nakoming, ontstaat daarmee een vordering van de borg op de hoofdschuldenaar;
- Callgeld/daggeld Aangetrokken c.q. uitgezette geldmiddelen voor een termijn van één tot enkele dagen;
- Deposito Een spaarvorm of tijdelijke uitzetting van overtollige middelen met een vaste looptijd en een vaste rente;
- Derivaten Financiële instrumenten die hun waarde ontleen aan een bepaalde onderliggende waarde van een ander financieel product. De onderliggende waarden kunnen leningen of obligaties zijn.
- Financiering Het aantrekken van benodigde financiële middelen voor een periode van minimaal één jaar;
- Financieringsbehoefte Ook wel financieringstekort genoemd. De behoefte aan extra of aanvullende externe financiering (kort dan wel langlopend) die op enig moment ontstaat doordat de uitgaven hoger zijn dan de inkomsten;
- Garantstelling Schriftelijke verklaring van een derde, aan de verstrekker van een lening, waarin deze derde partij aan de verstrekker van de lening verklaart dat de partij die de lening aanvraagt aan zijn betalingsverplichtingen zal voldoen. Als de aanvrager van de lening in verzuim raakt staat de derde partij garant voor het nakomen van de verplichtingen. Bij het gebruik maken van de garantstelling gaat de schuld van de schuldenaar niet over op de garantiegever;
- Geldmarkt Markt voor het aantrekken of uitzetten van kortlopende geldleningen (rentetypische looptijd korter dan 1 jaar);
- Geldstromenbeheer Alle activiteiten die nodig zijn om liquiditeiten over te boeken zowel binnen de organisatie zelf als tussen de organisatie en derden (betalingsverkeer);
- Gemeentebestuur is de gezamenlijke aanduiding voor de organen die bevoegd zijn om een gemeente te besturen. Het gemeentebestuur laat zich meestal

	onderscheiden in een algemeen bestuur en een dagelijks bestuur (college van B&W). Het algemeen bestuur van de gemeente berust normaliter bij het volks vertegenwoordigende orgaan, de raad.
- Intern liquiditeitsrisico	De risico's van mogelijke wijzigingen in de liquiditeitsplanning waardoor de liquiditeitsbehoefte waardoor financiële resultaten kunnen afwijken van de verwachtingen;
- Interne Controle (IC)	Het geheel van controlemaatregelen gericht op het waarborgen van rechtmatigheid, volledigheid, juistheid en tijdigheid van de informatieverstrekking;
- Intermediair	Een intermediair is een bemiddelaar of een tussenpersoon op de geld- of kapitaalmarkt. De taak van de intermediair is om te bemiddelen tussen de aanbieder van de financiering, bijvoorbeeld de bank, en de klant. De intermediair ontvangt doorgaans een vergoeding voor de bemiddeling;
- Kapitaalmarkt	Markt voor het aantrekken of uitzetten van langlopende geldleningen (rentetypische looptijd langer dan 1 jaar);
- Kapitaalverstrekking	Heeft betrekking op vorderingen die eigendomsrechten op vennootschappen vertegenwoordigen. Dergelijke vorderingen geven de houder (doorgaans) recht op een aandeel in de winst alsmede in het netto vermogen in geval van liquidatie. Hier is sprake van risicodragende vorderingen. De waarde van de vordering en de vergoeding voor het beschikbaar gestelde vermogen staan niet contractueel vast, maar is afhankelijk van onder meer de afspraken bij het aangaan van de kapitaalverstrekking en de marktontwikkelingen.
- Kasstroom (geldstroom)	Inkomsten (ontvangsten) en/of uitgaven (betalingen) van liquide middelen. Dit betreft zowel chartaal als giraal geld;
- Kasgeldlening	Aangetrokken of uitgezette lening voor een looptijd van 1 week tot 12 maanden;
- Kasgeldlimiet	Wettelijke limiet ter beperking van het renterisico op de kortlopende c.q. vlottende schuld. De limiet wordt berekend aan de hand van een wettelijk vastgesteld percentage van het begrotingstotaal aan het begin van het jaar. Het wettelijke percentage is vastgelegd in de ministeriele regeling Ufdo en bedraagt op dit moment 8,5% van het begrotingstotaal aan het begin van het jaar;
- Koersrisico	Het risico dat de financiële activa of aandelen van een entiteit in waarde verminderen door negatieve koersontwikkelingen;
- Kredietlimiet	Faciliteit bij een bank, gekoppeld aan een bankrekening om voor een bepaald maximum bedrag "rood" te mogen staan tegen vooraf bekende rentecondities;

- Kredietrisico	De risico's op een waardedaling van een vordering ten gevolge van het niet (tijdig) na kunnen komen van betalingsverplichtingen door de tegenpartij;
- Liquiditeitenbeheer	Het aantrekken en uitzetten van geld voor een periode tot maximaal één jaar;
- Liquiditeitenplanning	Een prognose van in- en uitgaande geldstromen, ingedeeld in tijdseenheden (zoals weken, maanden en jaren), voortvloeiende uit, onder meer de gemeentelijke begroting, geplande investeringen, grondexploitaties, rente en aflossingsverplichtingen, verstrekking van leningen en/of kapitaal aan derden, de financiering daarvan en de belegging van overtollige middelen en periodieke actualisatie van alle in- en uitgaande geldstromen;
- Liquiditeitsrisico	De kans dat een bedrijf of organisatie, niet op tijd aan zijn betalingsverplichtingen kan voldoen omdat er te weinig geld in kas en direct opvraagbaar geld bij (andere) banken beschikbaar is;
- Omslagrente	Het rentepercentage dat wordt gebruikt om de werkelijk betaalde rente te verdelen over de programma's. De verdeelsleutel is de boekwaarde van het totaal aan activa dat dienstbaar is aan de betreffende programma's per 1-1 van het jaar;
- Onderhandse geldlening	Een lening die in direct contact tussen geldgever en geldnemer, zonder tussenkomst van een (andere) bank, wordt afgesloten en waarbij de voorwaarden van de lening in onderling overleg tot stand komen;
- Projectfinanciering	Financiering die wordt aangetrokken ten behoeve van een specifiek project of actief, bijvoorbeeld de bouw van een gebouw:
- Publieke taak	Gemeenten kunnen uitsluitend leningen aangaan, middelen uitzetten en borgstelling of garantstelling verlenen en kapitaal verstrekken voor de uitoefening van de publieke taak. De Gemeenteraad bepaalt het kader en de invulling van de publieke taak, binnen de normen van de wet- en regelgeving;
- Rating	Een oordeel over de kredietwaardigheid van een bedrijf, bank of een ander soort financiële instelling, financiële producten of een land, uitgedrukt in een classificatie of score inclusief een Probability of Default (ook wel PD = procentuele kans op het niet aan betalingsverplichtingen kunnen voldoen);
- Rekening courant	Lopende rekening bij een bank, al dan niet gekoppeld aan een kredietlimiet en al dan niet binnen een stelsel van andere bankrekeningen bij een bepaalde bank;
- Rente	Rente is een vergoeding voor het ter beschikking stellen van geld voor een bepaalde periode;
- Rente- en saldo compensabel	Dit houdt in dat credit- en debet saldi van diverse bankrekeningen van een onderneming met elkaar worden gecompenseerd. Er wordt

	geen geld overgeboekt maar de standen van de betreffende bankrekeningen komen wel bij elkaar in één overzicht van de bank;
- Renterisico	Het risico dat voortvloeit uit de mogelijkheid dat in de toekomst de rentelasten van financiering of liquiditeitenbeheer hoger zullen zijn al gevolg van het stijgen van rentetarieven;
- Renterisiconorm	Wettelijke limiet ter beperking van het renterisico op de langlopende leningen. De limiet wordt berekend aan de hand van een wettelijk vastgesteld percentage van het begrotingstotaal aan het begin van het jaar. Het wettelijke percentage is vastgelegd in de ministeriele regeling Ufdo.
- Rentetypische looptijd	Het tijdsinterval gedurende de looptijd van een geldlening, waarin op basis van de voorwaarden van de geldlening sprake is van een door de verstrekker van de geldlening niet beïnvloedbare, constante rentevergoeding;
- Rentevisie	Toekomstverwachting over de renteontwikkeling;
- Saldobeheer	Het beheer van de dagelijkse saldi op de rekeningen;
- Schatkistbankieren	Het verplicht aanhouden van overtollige liquide middelen en beleggingen bij het ministerie van Financiën door gemeenten, provincies, waterschappen en door hen opgerichte gemeenschappelijke regelingen. Er wordt hierbij rekening gehouden met een drempelbedrag dat aan de hand van het begrotingstotaal aan het begin van het jaar wordt berekend;
- Staatssteun	Staatssteun is het direct dan wel indirect verstrekken van financiële steun aan ondernemingen door overheden. Er zijn verschillende vormen van staatssteun, zoals het geven van overheidsopdrachten, subsidies, leningen tegen een lage rente, goedkope verzekeringen, belastingvoordelen of het investeren in een onderneming;
- Totaalfinanciering	Dit houdt in dat voor de gemeentelijke organisatie als geheel de financieringsbehoefte c.q. het financieringstekort bepaald wordt. Er wordt dus niet voor iedere investering, grondexploitatie of project apart geleend;
- Treasuryfunctie	De treasuryfunctie omvat alle activiteiten die zich richten op het besturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële stromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's. De treasuryfunctie bestaat uit vier deelfuncties: risicobeheer, gemeentefinanciering, kasbeheer en debiteuren- en crediteurenbeheer;
- Uitzetting	Het tijdelijk uitlenen van liquiditeiten aan derden tegen vooraf overeengekomen condities en bedingen. Kortlopende uitzettingen hebben betrekking op een periode tot één jaar en langlopende

	uitzettingen hebben betrekking op een periode van één jaar of langer;
- Valutarisico	Het risico dat de wisselkoers van de vreemde valuta wijzigt, zodat een vordering of schuld (op nadelige wijze) wordt veranderd;
- Vaste schuld	Schuldtitels met een looptijd van minimaal één jaar en één dag;
- Vier ogen principe	Procedureel uitgangspunt dat stelt dat voor een bepaalde handeling altijd twee mensen nodig zijn , zodat zij elkaar kunnen controleren;
- Vlottende schuld	Schuldtitels met een looptijd van maximaal één jaar;
- Weerstandsvermogen	Het weerstandsvermogen is een ratio die aangeeft in hoeverre een organisatie eventuele calamiteiten financieel kan opvangen. Het weerstandsvermogen geeft de verhouding aan tussen de <i>beschikbare</i> weerstandscapaciteit (de beschikbare middelen) en de <i>benodigde</i> weerstandscapaciteit (het risicoprofiel);
-Beschikbare Weerstandsvermogen	De beschikbare weerstandscapaciteit geeft aan hoeveel middelen er beschikbaar zijn om eventuele risico's op te kunnen vangen.
-Benodigde Weerstandsvermogen	De benodigde weerstandscapaciteit heeft betrekking op het bedrag dat nodig is om geïdentificeerde risico's af te kunnen dekken.
- Zekerheden	Zakelijke zekerheidsrechten die door de gemeente, in het kader van een verzoek om een lening of borgstelling/garantstelling, van de aanvrager gevraagd kunnen worden om het risicoprofiel van de verzochte steun te verlagen, bijvoorbeeld hypotheek- en pandrechten;

II Doelstellingen van de treasuryfunctie

Artikel 2

De treasuryfunctie van de gemeente dient tot:

1. Het verzekeren van duurzame toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities zodat er altijd voldoende middelen zijn om de gemeentelijke taken uit te kunnen voeren;
2. Het beheersen van gemeentelijke risico's verbonden aan de financieringsfunctie zoals, renterisico's, koersrisico's, kredietrisico's, liquiditeitsrisico's en valutarisico's;
3. Het streven naar een, binnen de kaders van de Wet Fido, de bijbehorende ministeriële regelingen en dit statuut, optimale financieringsstructuur tegen zo laag mogelijke lasten;
4. De organisatie ondersteunen en adviseren bij financieringsvraagstukken;
5. Het waarborgen van taken en verantwoordelijkheden van de treasuryfunctie binnen de organisatie.

Risicobeheer

III Uitgangspunten risicobeheer

Artikel 3

Met betrekking tot risicobeheer gelden de volgende algemene uitgangspunten:

1. Het college mag leningen of borgstelling/garantstellingen uit hoofde van de publieke taak, zoals opgenomen in artikel 160 van de Gemeentewet, uitsluitend verstrekken nadat de Gemeenteraad in staat is gesteld zijn wensen en bedenkingen hierover schriftelijk kenbaar te maken, waarbij vooraf advies door het college van burgemeester en wethouders wordt ingewonnen over de betreffende businesscase, de financiële positie en de kredietwaardigheid van de betreffende partij;
2. Het college mag geldmiddelen uitzetten in de vorm van deelnemingen in rechtspersonen, maatschappen uit hoofde van de publieke taak, zoals opgenomen in artikel 160 van de Gemeentewet, uitsluitend nadat de Gemeenteraad in staat is gesteld zijn wensen en bedenkingen hierover schriftelijk kenbaar te maken, waarbij vooraf door het college van burgemeester en wethouders intern en extern advies, wordt ingewonnen over de financiële positie en de kredietwaardigheid van de betreffende partij;
3. Het college kan middelen uitzetten uit hoofde van de treasuryfunctie indien deze uitzettingen een prudent karakter hebben en niet zijn gericht op het genereren van inkomen door het lopen van overmatig risico. Het prudente karakter van deze uitzettingen wordt gewaarborgd middels de richtlijnen en limieten van dit treasurystatuut;
4. Het college mag, conform artikel 2 lid 3 van de Wet fido, liquide middelen in de vorm van leningen uitzetten bij andere openbare lichamen in het kader waarvan gebruik kan worden gemaakt van diensten van intermediairs als genoemd in art 13 lid 4;
5. Het beleid betreffende de looptijd en omvang van financiering is gericht op spreiding van toekomstige renterisico's. Hierdoor wordt voorkomen dat een ongewenst budgettaire belasting kan ontstaan in een jaar waarin voor een substantieel deel van de leningenportefeuille hoogrentende leningen c.q. lening conversies moeten worden afgesloten c.q. plaatsvinden;
6. Om renterisico op het aantrekken van financieringsmiddelen te beheersen wordt geen gebruik gemaakt van derivaten.

IV Renterisicobeheer

Artikel 4

1. De kasgeldlimiet wordt, op basis van de Wet Fido niet langer dan 3 kwartalen overschreden;
2. De renterisiconorm wordt op basis van de Wet fido niet overschreden;
3. Nieuwe leningen/uitzettingen, zowel kort- als langlopend, worden afgestemd op de bestaande financiële positie en de meest recente inzichten in de liquiditeitenplanning op korte en langere termijn;
4. De rentetypische looptijd van de betreffende lening/uitzetting wordt afgestemd op de actuele rentestand;
5. Binnen de kaders gesteld onder lid 1 t/m 4, streeft het college tevens naar spreiding in de rentetypische looptijden van leningen/uitzettingen.

V Koersrisicobeheer

Artikel 5

1. Het college beperkt de koersrisico's op uitzettingen uit hoofde van treasury, door uitsluitend de volgende producten te hanteren: rekening-courant, spaarrekening, daggeld, deposito's bij banken en financiële instellingen die zijn gevestigd in Nederland en die beschikken over een rating van minimaal AA;
2. Tevens beperkt het college de koersrisico's door conform artikel 7 de looptijd van de uitzettingen af te stemmen op de meest recente inzichten in de liquiditeitenplanning op korte en langere termijn.
3. Koersrisico's bij beleggingen in aandelen worden op grond van de Wet Fido beperkt, omdat uitzettingen in de vorm van aandelen niet zijn toegestaan. Alleen deelnemen in ondernemingen uit hoofde van de publieke taak is geoorloofd.

VI Kredietrisicobeheer

Artikel 6

In beginsel worden geen leningen uit hoofde van de publieke taak verstrekt. Indien het college toch besluit tot het verstrekken van leningen aan derden uit hoofde van de publieke taak, dan vindt een beoordeling plaats van de betreffende businesscase, de financiële positie en kredietwaardigheid van de betreffende partij en worden, indien mogelijk, zekerheden of garanties geëist en worden de wetgeving en richtlijnen inzake staatssteun in acht genomen.

VII Intern liquiditeitsrisicobeheer

Artikel 7

Het college beperkt interne liquiditeitsrisico's door de treasuryactiviteiten altijd te baseren op een korte termijn liquiditeitenplanning (looptijd tot één jaar), alsmede een meerjarige liquiditeitenplanning met een looptijd tot in ieder geval 4 jaar vooruit. De voorziene financieringsbehoefte maakt onderdeel uit van de paragraaf financiering van de begroting.

VIII Valutarisicobeheer

Artikel 8

Valutarisico's zijn uitgesloten door uitsluitend leningen te verstrekken, aan te gaan of borg- of garantstellingen af te geven in de Nederlandse geldeenheid, de euro.

Gemeentefinanciering

IX Financiering

Artikel 9

Bij het aantrekken van financieringen gelden de volgende uitgangspunten:

1. Financieringen worden uitsluitend aangetrokken ten behoeve van de uitoefening van de publieke taak;
2. De paragraaf financiering van de begroting van het lopende begrotingsjaar;
3. Financiering wordt uitsluitend aangetrokken op basis van een actuele liquiditeitsprognose;
4. Financiering met externe financieringsmiddelen wordt zoveel mogelijk beperkt door primair de beschikbare interne financieringsmiddelen te gebruiken, teneinde de renterisico's en het renteresultaat te optimaliseren;
5. Er wordt uitgegaan van het principe van totaalfinanciering en niet van projectfinanciering;
6. Over het eigen vermogen en voorzieningen wordt geen rentevergoeding berekend.
7. De rentelasten worden conform de uitgangspunten van de BBV Notitie Rente en de BBV Notitie Grondbeleid verdeeld over de taakvelden, via de omslagrente. Deze wordt berekend door de totale netto rentelasten te delen door de boekwaarde van de vaste activa per 1 januari;
8. Toegestane instrumenten bij het aantrekken van financieringen zijn: daggelden, onderhandse leningen, kasgeldleningen en kredieten in rekening courant;
9. Toegestane aflossingswijzen: lineair, annuïtair, fixe of een combinatie hiervan;
10. Bij het aantrekken van financiering worden minimaal twee offertes opgevraagd, waarvan één bij de eigen huisbankier;
11. Als het niet mogelijk is om minimaal twee offertes te verkrijgen dan wordt volstaan met één offerte met een toelichting op de omstandigheden die daartoe hebben geleid, inclusief een beoordeling van de marktconformiteit van de ontvangen offerte door een extern deskundige.

Artikel 10

1. Gecombineerd met de prudente houding ten opzichte van het omgaan met risico's is het uitgangspunt dat de rentevisie van de gemeente Hilversum gebaseerd is op de huidige rentestanden. Dat betekent concreet dat de gemeente aanneemt dat alle bekende relevante factoren verdisconteerd zijn in de huidige rentestanden;
2. Bij het nemen van treasurybeslissingen wordt de op dat moment geldende marktrente als uitgangspunt genomen;
3. Bij het aantrekken van financiering wordt gekeken naar de omvang en looptijd van de financieringsbehoefte in combinatie met de geldende rente tarieven en inachtneming van de renterisiconorm en de kasgeldlimiet;
4. Bij financieringsbeslissingen wordt niet gespeculeerd op rentestijgingen of rentedalingen.

X Langlopende uitzettingen

Artikel 11

Bij het uitzetten van middelen uit hoofde van de treasuryfunctie gelden de volgende uitgangspunten:

1. Uitzettingen worden uitsluitend gedaan binnen de artikel 3 gestelde uitgangspunten en onder de in artikel 4, 5, 6 en 8 genoemde voorwaarden;
2. Uitzettingen vinden alleen plaats op basis van een actuele liquiditeitsprognose;
3. Toegestane instrumenten bij het uitzetten van gelden voor een periode langer dan één jaar zijn, onderhandse leningen, spaarrekeningen en deposito's bij partijen die minimaal een AA-rating hebben bij minimaal twee gerenommeerde internationale rating agencies;

XI Schatkistbankieren

Artikel 12

1. Tijdelijke overtollige gelden worden, conform de Regeling schatkistbankieren decentrale overheden uitsluitend uitgezet bij de schatkist;
2. Middelen die aangehouden worden bij de schatkist in het kader van Schatkistbankieren, mogen binnen de schatkist geplaatst worden op een depositorekening.

XII Relatiebeheer

Artikel 13

Het college beoogt het realiseren van gunstige c.q. marktconforme condities voor af te nemen financiële diensten. Hiervoor gelden de volgende uitgangspunten:

1. Bankrelaties en hun bancaire condities worden ééns in de vier jaar geëvalueerd;
2. Bankrelaties dienen wat betreft hun kredietwaardigheid tenminste een AA-rating te hebben bij minimaal twee gerenommeerde internationale rating agencies;
3. Financiële instellingen (banken, kredietinstellingen, beleggingsinstellingen, effecteninstellingen, verzekeraars en pensioenfondsen) dienen statutair in Nederland te zijn gevestigd. Bovendien dienen zij onder Nederlands toezicht te vallen, bijvoorbeeld van De Nederlandsche Bank of de Verzekeringskamer;
4. Intermediairs op de geld- en kapitaalmarkt dienen onder toezicht te staan bij de Autoriteit financiële markten (AFM) en te beschikken over de juiste vergunning van de AFM;
5. Het beheer van relaties met financiële instellingen, waaronder de bankrelaties, valt onder de verantwoordelijkheid van de treasurer. Hieronder wordt verstaan:
 - Het beheer van rekeningen bij verschillende bancaire instellingen, waarbij wordt gestreefd naar een zo klein mogelijk aantal rekeningen om de transparantie te vergroten;
 - Het zorgdragen voor voldoende kredietfaciliteiten;
 - Het zorgdragen voor informatie bij financiële instellingen over verdeling van bevoegdheden binnen de gemeente ten behoeve van een efficiënte afhandeling en minimalisering van risico's van transacties;
 - Het onderhouden van contacten met banken, instellingen en (geld)makelaars ten behoeve van de toegang tot en kennis over de ontwikkelingen in de financiële markten.

Kasbeheer

XIII Geldstromenbeheer

Artikel 14

1. Om de kosten van het geldstromenbeheer te minimaliseren worden de geldstromen (inkomsten en uitgaven) op gemeenteniveau zo veel mogelijk op elkaar afgestemd. Hierbij wordt erop toegezien dat de beschikbaarheid van korte financieringsmiddelen altijd voldoende is om te garanderen dat de gemeentelijke betalingsverplichtingen tijdig en volledig kunnen worden nagekomen;

2. De gemeente Hilversum voert het betalingsverkeer zoveel mogelijk elektronisch uit via één bank en beperkt zoveel mogelijk contante geldstromen.

XIV Saldo- en liquiditeitenbeheer

Artikel 15

Voor het saldobehoor en het liquiditeitenbeheer gelden de volgende specifieke richtlijnen:

1. Het college streeft naar concentratie van de liquiditeiten binnen één rente- en saldo compensabel stelsel van bankrekeningen bij één bank tegen de gunstigste condities;
2. Indien er een liquiditeitsbehoefte ontstaat kan het college kortlopende middelen aantrekken. Hierbij wordt – conform artikel 4 lid 1 – de kasgeldlimiet niet langer dan 3 kwartalen overschreden;
3. Toegestane instrumenten bij het aantrekken van kortlopende middelen zijn daggeld, kasgeldleningen en kredieten in rekening-courant;
4. Toegestane instrumenten bij het uitzetten van gelden voor een periode korter dan één jaar zijn rekening-courant, daggeld, kasgeld, spaarrekeningen en deposito's bij partijen die minimaal een AA- rating hebben bij minimaal twee gerenommeerde internationale rating agencies;

Borgstellingen/garantstellingen, verstrekken geldleningen en kapitaal

XV Verlening borgstellingen/garantstellingen, verstrekken van geldleningen en verstrekken van kapitaal

Artikel 16

1. Het college is bevoegd tot het verstrekken van een borgstelling/garantstelling/lening of kapitaal;
2. Het college gaat terughoudend om met het verstrekken van borgstellingen/garantstellingen/leningen en kapitaal, tenzij politiek – en bestuurlijke motieven zich hiertegen verzetten. Borgstelling/garantstellingen/leningen en kapitaal worden alleen uit hoofde van de publieke taak verleend. In de besluitvorming wordt gemotiveerd welk publiek belang wordt gediend;
3. Het college kan in het besluit tot borgstelling/garantstelling of het verstrekken van een lening/kapitaal, verplichtingen opleggen ter zake van zekerheidsrechten die worden gevraagd van de geldnemer;
4. Het verstrekken van een borgstelling/garantstelling of lening/kapitaal kan slechts geschieden nadat de Gemeenteraad schriftelijk in de gelegenheid is gesteld zijn wensen en bedenkingen hierover kenbaar te maken aan het college;
5. Bij verlening van borgstellingen/garantstellingen en geldleningen wordt rekening gehouden met het aanwezige weerstandsvermogen/weerstandsfactor van de gemeente Hilversum ;
6. Bij het verstrekken van borgstellingen/garantstellingen/leningen of kapitaal dient de staatssteunregelgeving in acht te worden genomen.

Artikel 17

1. Er worden geen borgstellingen/garantstellingen afgegeven aan partijen of instellingen waarvoor een waarborgfonds bestaat;

2. Wanneer een waarborgfonds een limiet stelt op zijn borgstelling/garantstelling kan de gemeente slechts maximaal voor het resterende deel van de financieringsbehoefte een borgstelling/garantstelling verstrekken;
3. In uitzonderlijke gevallen kan gemotiveerd worden afgeweken van het eerste lid. In dat geval worden door de gemeente zoveel mogelijk zekerheden gevestigd.

Artikel 18

1. De borgstelling/garantstelling wordt alleen verstrekt als deze noodzakelijk is voor het verkrijgen van financiering van een beoogde investering;
2. De aanvrager van een borgstelling/garantstelling moet aantonen dat hij via een reguliere commerciële bank geen lening of geen lening tegen aanvaardbare voorwaarden kan afsluiten. Hiervoor dient hij tenminste twee bankverklaringen te overleggen waaruit dit blijkt;
3. Borgstellingen/garantstellingen worden alleen verleend op leningen die zijn of worden verstrekt door een bank of andere geldgever waarvan de rentevaste periode gelijk is aan de looptijd van de lening,
4. Borgstellingen/garantstellingen worden alleen verleend op leningen die een einddatum hebben en waarbij de looptijd van de financiering de beoogde afschrijvingstermijn van de beoogde investering niet overschrijdt.
5. De borgstelling/garantstelling strekt zich alleen tot zekerstelling van de geldgever van de betaling van rente en aflossing op een lening indien de geldnemer daarmee in gebreke is gebleven;
6. Aflossing op de onderliggende lening is gedurende de looptijd van de borgstelling/garantstelling verplicht, lineair of annuïtair;
7. De aanvrager zal – gelet op zijn financiële positie en de ontwikkeling daarvan - in staat zijn, gedurende de gehele looptijd van de borgstelling/garantstelling, de rente en aflossing, op de financiering waar de borgstelling/garantstelling betrekking op heeft, te kunnen betalen;
8. Ter meerdere zekerheid van terugbetaling van rente en aflossing, op de lening waarop de borgstelling/garantstelling betrekking heeft, worden er zo veel mogelijk zekerheden jegens de gemeente gesteld. In gevallen dat de aanvrager van een borgstelling/garantstelling tevens een subsidierelatie heeft met de gemeente gelden de gemeentelijke subsidies niet als zekerheid; De aanvrager gaat akkoord met door de gemeente te stellen (aanvullende) voorwaarden (bijvoorbeeld zekerheden).
9. Binnen een jaar na het B&W besluit moet de lening waarvoor de borgstelling/garantstelling is afgegeven zijn opgenomen. Bij overschrijding van deze termijn moet een nieuw verzoek worden ingediend.

Artikel 19

1. Op grond van Europese staatsteunregels is het niet toegestaan om borgstelling/garantstelling en af te geven die meer dan 80% van het uitstaande lening bedrag dekken, tenzij het college kan aantonen waarom een hoger percentage nodig is en dat het geen staatssteun betreft;
2. Wanneer de omvang van de lening of financiële verplichting afneemt moet het geborgde/gegarandeerde bedrag in evenredigheid afnemen, zodat de borgstelling/garantstelling op ieder moment niet meer dan 80% van de uitstaande lening dekt.

Artikel 20

1. De gemeente brengt bij de geldnemer bij borgstelling/garantstelling een éénmalige premie of een jaarlijkse vergoeding als percentage van het door de gemeente geborgde bedrag in rekening;
2. In uitzonderlijke gevallen kan het college gemotiveerd afwijken van het eerste lid.

Artikel 21

1. Borgstelling/garantstelling verdient de voorkeur boven het verstrekken van leningen/kapitaal.
2. Geldleningen worden alleen verstrekt indien borgstelling/garantstelling niet afdoende is om de gewenste financiering van een beoogde investering aan te trekken;
3. Het rechtstreeks verstrekken van geldleningen aan natuurlijke personen is niet toegestaan;
4. De afspraken met de geldnemer worden vastgelegd in een overeenkomst;
5. De geldnemer is een marktconforme rente verschuldigd aan de gemeente waarbij een minimum geldt van de in dat jaar gehanteerde omslagrente;
6. De aanvrager van een geldlening moet aantonen dat hij via een reguliere commerciële bank geen lening of geen lening tegen aanvaardbare voorwaarden kan afsluiten. Hiervoor dient hij tenminste twee bankverklaringen te overleggen waaruit dit blijkt;
7. De aanvrager zal – gelet op zijn financiële positie en de ontwikkeling daarvan - in staat zijn, gedurende de gehele looptijd van de lening, de rente en aflossing te kunnen betalen;
8. Ter meerdere zekerheid van terugbetaling van rente en aflossing worden er zo veel mogelijk zekerheden jegens de gemeente gesteld. In gevallen dat de aanvrager van een lening tevens een subsidierelatie heeft met de gemeente gelden de gemeentelijke subsidies niet als zekerheid.
9. Binnen een jaar na het B&W besluit moet de lening zijn opgenomen. Bij overschrijding van deze termijn moet een nieuw verzoek worden ingediend.

Artikel 22 Aankopen van aandelen en kapitaalverstrekking

1. De gemeente koopt in principe geen aandelen, tenzij politiek – en bestuurlijke motieven zich hiertegen verzetten.
2. Deelnemingen worden alleen uit hoofde van de publieke taak aangegaan;
3. Het aankopen van aandelen kan slechts geschieden nadat de Gemeenteraad een voorgenomen besluit is toegezonden en schriftelijk in de gelegenheid is gesteld zijn wensen en bedenkingen kenbaar te maken aan het college;
4. Alleen aandelen waarbij recht op medezeggenschap en recht op winstdeling is vastgelegd zijn toegestaan;
5. Ten behoeve van de terugbetaling van ingebracht kapitaal kunnen geen zekerheden jegens de gemeente worden gesteld.
6. In gevallen dat de organisatie waarbij kapitaal is ingebracht tevens een subsidierelatie heeft met de gemeente gelden de gemeentelijke subsidies niet als zekerheid;

7. De partij waarvan aandelen zijn aangekocht zal tegemoet komen aan het verzoek van de gemeente als aandeelhouder alle informatie te verstrekken, die de gemeente nodig acht voor de waardering van zijn aandelenkapitaal.

Administratieve organisatie en interne controle

XVI Uitgangspunten administratieve organisatie en interne controle treasuryfunctie

Artikel 23

1. Het college van burgemeester en wethouders wijst de Treasurer bij afzonderlijk besluit aan;
2. De Treasurer is verantwoordelijk voor de sturing en beheersing van de treasuryfunctie binnen de gemeente, voor zover de bevoegdheden aan hem/haar zijn gemandateerd en volmacht is verleend;
3. De functie van Treasurer is niet verenigbaar met die van directeur, concerncontroller afdelingsmanager of teammanager;
4. Het college van burgemeester en wethouders legt vast aan welke functionarissen de positie van Treasurer respectievelijk plaatsvervangend Treasurer wordt gekoppeld;
5. Het college van burgemeester en wethouders legt in het Mandaatregister vast welke bevoegdheden aan de Treasurer zijn gemandateerd.

Artikel 24

1. De uitvoering van de Treasuryfunctie is centraal ondergebracht bij de Treasurer. De Treasurer wordt aangestuurd onder verantwoordelijkheid van de afdelingsmanager Interne Advisering;
2. De administratieve organisatie en de interne controle dienen te waarborgen dat:
 - a. De uitvoering rechtmatig en doelmatig is;
 - b. De treasury activiteiten adequaat kunnen worden uitgevoerd en bijgestuurd;
 - c. De risico's worden beheerst;
 - d. De juistheid, tijdigheid en volledigheid van de informatievoorziening verzekerd zijn;
3. De taken en bevoegdheden met betrekking tot treasuryactiviteiten zijn schriftelijk vastgelegd in het voorliggende treasurystatuut en het mandaatbesluit van de gemeente Hilversum;
4. Bevoegdheden zijn via mandaat nader schriftelijk vastgelegd;
5. Bij de uit te voeren treasuryactiviteiten is functiescheiding doorgevoerd met als belangrijkste voorwaarden:
 - a) iedere transactie wordt door minimaal twee functionarissen geautoriseerd (het vierogen principe);
 - b) de uitvoering en de controle geschiedt door afzonderlijke functionarissen;
 - c) de registratie en fiattering voor betaling in de financiële administratie geschiedt door afzonderlijke functionarissen.
6. Tegenpartijen wordt opdracht gegeven bevestigingen van iedere transactie naar de financiële administratie te versturen zonder tussenkomst van de personen die bevoegd zijn tot het sluiten van de transacties;

7. Van een transactie (bijvoorbeeld het aantrekken van financieringsmiddelen) wordt onmiddellijk een proces verbaal opgesteld door de functionaris die de transactie heeft afgesloten;

Artikel 25

1. Ter borging van de kwaliteit en uitvoering van het financieringsbeleid zal binnen de gemeente Hilversum een Treasury Commissie actief zijn;
2. Het doel van de Treasury Commissie is:
 - a. Het bespreken van de treasury-uitvoering en overige relevante treasury aspecten gedurende de voorafgaande periode;
 - b. Het bespreken van beleids- en financieringsvoornemens en overige relevante treasury aspecten voor de komende periode;
3. De Treasury Commissie bestaat tenminste uit de Treasurer, de afdelingsmanager Interne Advisering, de teammanager Financiën en Control, de concerncontroller en een externe adviseur. De afdelingsmanager Interne advisering bekleedt hierbij de rol van voorzitter, de Treasurer bekleedt de rol van secretaris;
4. De Treasury Commissie komt minimaal twee maal per kalenderjaar bijeen. De notulen worden ter kennisname gedeeld met de directie;
5. De Treasury Commissie is geen besluitvormend orgaan en heeft enkel een adviesfunctie.

XVII Taken en verantwoordelijkheden

Artikel 26

De taken en verantwoordelijkheden met betrekking tot de treasuryfunctie staan in onderstaande tabel gedefinieerd.

Functie	Taken en verantwoordelijkheden
Gemeenteraad	• Het stellen van kaders en het controleren van het college; • Het vaststellen van het treasurystatuut, en daarmee de kaders van het treasurybeleid en de uitvoering van de treasuryfunctie; • Het vaststellen van de planning en control producten, begroting, eindejaarsrapportage en de jaarrekening; • Het uitvoeren van haar toezichthoudende rol; • Wensen en bedenkingen kenbaar te maken bij een voorgenomen besluit van het college inzake het verstrekken van langlopende leningen; • Wensen en bedenkingen kenbaar te maken bij een voorgenomen besluit van het college inzake het verstrekken van borgstellingen/garantstellingen en; • Wensen en bedenkingen kenbaar te maken bij een voorgenomen besluit van het college inzake het aankopen van aandelen.

College van B&W	• Het uitvoeren van het treasurybeleid (formele en politieke verantwoordelijkheid); • Besluit tot het aangaan van langlopende opgenomen leningen; • Besluit tot het aangaan van kortlopende opgenomen leningen; • Besluit tot het aangaan van borgstellingen/garantstellingen; • Besluit tot het verstrekken van langlopende leningen; • Besluit tot het verstrekken van kapitaal/inkopen van aandelen; • Het rapporteren en verantwoording afleggen aan de Gemeenteraad over de uitvoering van het treasurybeleid.
Gemeentesecretaris	• Het toezien op de opzet, het bestaan en werking van de aan het treasurybeleid gekoppelde processen; • Afleggen van verantwoording aan het college over de uitvoering van het treasurybeleid.
Concerncontroller	• Het bewaken van de kwaliteit van de uitvoering van de aan het treasurybeleid gekoppelde processen; • Het controleren en bewaken van de volledigheid en betrouwbaarheid van de informatievoorziening van de treasuryfunctie en hierover rapporteren aan het college van B&W; • Lid Treasury commissie.
Afdelingsmanager Interne Advisering	• Het zorgdragen voor een tijdige, juiste en volledige uitvoering van werkzaamheden door de uitvoerende functies; • Afleggen van verantwoording aan de gemeentesecretaris over de uitvoering van het treasurybeleid; • Paraferen voorstellen op het gebied van treasury; • Het verifiëren van gedane financieringsactiviteiten; • Lid en voorzitter Treasury commissie.
Treasury Commissie	• Voert periodiek overleg over meerjarige kasstroomoverzichten, het uitvoeren van het treasurybeleid op korte, middellange en lange termijn, mogelijke herfinanciering van af te lossen leningen, de kasgeldlimiet, de renterisiconorm, het verlenen van borgstellingen/garantstellingen, het verstrekken van leningen, de aankoop van aandelen en overige onderwerpen.
Business Controller Interne Advisering	• Het voeren van de interne controle (inzake getrouwheid en rechtmatigheid) op de uitgevoerde treasurytransacties en hierover rapporteren aan de concerncontroller; • Het controleren en actualiseren van de interne-controlemaatregelen; • Toezicht houden bij het opstellen van een controledossier en het borgen van de kwaliteit van dit dossier. (2^e lijn werkzaamheden o.b.v. Three-lines- of-defence)

Interne Audit	• Het bewaken van de kwaliteit van de uitvoering van de aan het treasurybeleid gekoppelde processen; • Het beoordelen van de door de 2^e lijn uitgevoerde interne controle werkzaamheden; • Onafhankelijke adviesrol richting de concern controller; • 3^e lijn werkzaamheden o.b.v. Three-lines- of-defence)
Budgethouder	• Het aanleveren van juiste en tijdige informatie aan de treasurer met betrekking tot toekomstige incidentele uitgaven en ontvangsten zodra zij voorzienbaar zijn; • Verantwoordelijk voor betalingen middels het paraferen van de aan hen toegewezen facturen.
Treasurer	• De treasurer verricht transacties op de geld- en kapitaalmarkt; • Het uitvoeren van de activiteiten met betrekking tot de volgende deelfuncties: het risicobeheer, gemeentefinanciering (financiering, uitzetting en relatiebeheer) en kasbeheer. Deze activiteiten moeten worden uitgevoerd conform het treasurystatuut en de paragraaf financiering; • Het aantrekken en uitzetten van gelden in het kader van het saldo- en liquiditeitenbeheer in de vorm van transacties op de geld- en kapitaalmarkt met een looptijd vanaf 1 maand; • Het zorgdragen voor een actuele liquiditeitsplanning en de financieringsprognose; • Het onderhouden van contacten met banken, geldmakelaars en overige financiële instellingen; • Het adviseren van de teams over de gevolgen/geldstromen van hun activiteiten en projecten voor de gemeentelijke liquiditeitspositie; • Het schriftelijk vastleggen van financieringstransacties; • Het voorbereiden/opstellen van beleidsvoorstellen op treasurygebied; • Het afleggen van verantwoording over de uitvoering van de treasuryactiviteiten; • Het opstellen van de paragraaf financiering in de begroting en jaarrekening; • Het opstellen van tussentijdse rapportages op het gebied van Treasury; • Het opstellen van een controledossier; • Lid, en secretaris Treasury commissie; • Inwinnen van advies bij de Treasury commissie.
Senior administratief medewerker	• Het juist en volledig administreren van de bezittingen, schulden, rechten, verplichtingen, inkomsten, uitgaven, ontvangsten en betalingen in de verplichtingen- en financiële administratie; • Het incasseren van openstaande vorderingen; • Bevorderen dat budgethouders tijdig informatie leveren aan de treasurer met betrekking tot toekomstige incidentele uitgaven en ontvangsten zodra zij voorzienbaar zijn; • Adviseren en toetsen AO/IC en naleving treasurystatuut;

	• Het overboeken van saldi tussen bankrekeningen; • Het afhandelen van het contante en girale betalingsverkeer.
De externe accountant	• Het in het kader van haar reguliere control taak, adviseren, controleren en vaststellen van de feitelijke naleving van het treasurystatuut.

Eigenstandige positie (3e lijn)										
	Gemeenteraad	College van B&W	Conc. Controller incl. interne audit team	Manager Interne Advisering	Treasurer	Business Controller	Senior FA	Verantwoording		
1 Verstrekken garanties	Beschikken				Uitvoeren	Controleren		Begroting - Jaarrekening		
2 Verstrekken borgstellingen	Beschikken				Uitvoeren	Controleren		Begroting - Jaarrekening		
3 Afsluiten langlopende leningen	Beschikken				Uitvoeren	Controleren		Begroting - Jaarrekening		
4 Afsluiten dagleningen			Beschikken	Uitvoeren	Controleren					
Het juist en volledig administreren van de bezittingen, schulden, rechten, verplichtingen, inkomsten, uitgaven, ontvangsten en betalingen in de						Controleren	Uitvoeren			
5 verplichtingen- en financiële administratie						Controleren	Uitvoeren			
6 Het incasseren van openstaande vorderingen;							Uitvoeren/Controleren			
7 Opstellen liquiditeitsprognose					Uitvoeren	Controleren		Begroting - Jaarrekening		
8 Adviseren en toetsen AO/IC en naleving treasurystatuut					Uitvoeren	Controleren				
9 Het overboeken van saldi tussen bankrekeningen;					Controleren		Uitvoeren			
10 Het afhandelen van het contante en girale betalingsverkeer							Uitvoeren/Controleren			
11 Uitvoeren periodieke interne audit ten aanzien van punt 1 t/m 10		Controleren						Management letter		

XVIII Bevoegdheden

Artikel 27

In onderstaande tabel staan de bevoegdheden met betrekking tot de treasuryactiviteiten weergegeven en de daarbij benodigde fiattering.

	Bevoegd functionaris (eerste handtekening)	Autorisatie door (tweede handtekening)
Saldo-, liquiditeiten- en geldstromenbeheer		
1. Het uitzetten van middelen via daggeld, deposito en spaarrekening (looptijd korter dan één maand)	Treasurer	Afdelingsmanager IA
2. Het aantrekken van middelen via daggeld of kasgeld (looptijd korter dan één maand)	Treasurer	Afdelingsmanager IA
3. Betalingsopdrachten voorbereiden en versturen	Senior administratief medewerker	Gemandateerd medewerker Financiën
Bankrelatiebeheer		
4. Bankrekeningen openen/sluiten/wijzigen (het wijzigen van betalingsbevoegdheden valt hier niet onder)	College van B&W	Geen
5. Bankcondities en tarieven afspreken	College van B&W	Geen

Risicobeheer		
6. Het afsluiten van derivatentransacties	Niet van toepassing (niet toegestaan)	Niet van toepassing (niet toegestaan)
Financiering en uitzetting		
7. Het vaststellen van kredietfaciliteiten (looptijd langer dan één maand)	College van B&W	Afdelingsmanager IA
8. Het aantrekken van middelen via onderhandse kortlopende leningen zoals vastgelegd in de paragraaf financiering van de begroting.	College van B&W *	Afdelingsmanager IA
9. Het aantrekken van middelen via onderhandse langlopende leningen zoals vastgelegd in de paragraaf financiering van de begroting	College van B&W *	Afdelingsmanager IA
10. Het uitzetten van middelen zoals vastgelegd in art. 15 van het treasurystatuut	Treasurer	Afdelingsmanager IA
11. Het verstrekken van borgstellingen/garantstellingen en leningen aan derden en het aankopen van aandelen uit hoofde van de publieke taak	College van B&W Burgemeester	Gemeenteraad Griffier

*Om een werkbare situatie te creëren autoriseert de wethouder Financiën vooraf de omvang van de aan te trekken lening en (een bandbreedte voor) de condities zoals, rente en looptijd, waartegen deze door de Treasurer kan worden aangetrokken.

XIX Informatievoorziening

Artikel 28

Om de uitvoering van het treasurybeleid en de daarbij behorende transparantie te optimaliseren moeten de betrokkenen de informatie volledig, juist en tijdig aanleveren. De beheersmatige informatievoorziening richten wij hiervoor in op basis van het navolgende schema:

Informatie	Frequentie	Informatie verstrekker	(Eind)informatie-ontvanger
1. Gegevens met betrekking tot toekomstige uitgaven en ontvangsten voor de liquiditeiten-planning (relevante veranderingen in verwachtingspatronen dienen direct gemeld te worden)	Doorlopend	Afdelingsmanagers	Treasurer
2. Meerjarige financieringsprognose	Jaarlijks (begroting)	Afdelingsmanager Interne Advisering	Gemeenteraad

3. Liquiditeitsprognose	Per kwartaal	Afdelingsmanager Interne Advisering	Portefeuillehouder Financiën namens het college van B&W
4. Beleidsplannen treasury in paragraaf financiering van de begroting	Jaarlijks (begroting)	Afdelingsmanager Interne Advisering	Gemeenteraad
5. Verantwoording en evaluatie van treasuryactiviteiten in de paragraaf financiering van het jaarverslag	Jaarlijks (jaarrekening)	Afdelingsmanager Interne Advisering	Gemeenteraad
6. Het opstellen en verzenden van informatie zoals de “uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden” voorschrijft aan derden (toezichthouder en CBS)	Kwartaal	Afdelingsmanager IA	Derden
7. Lenings- /uitzettings- /borgstelling/garantstel lingsbesluiten	binnen 14 dagen na raadsbesluit	College van B&W	Provincie

XX Inwerkingtreding

Artikel 29

Het treasurystatuut gemeente Hilversum 2023 treedt een dag na publicatie in werking.

Toelichting op het Treasurystatuut

Wettelijke kaders

- *Gemeentewet*

Op basis van artikel 212 van de Gemeentewet stelt de Gemeenteraad bij verordening de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie vast. Deze verordening waarborgt dat aan de eisen van rechtmatigheid, verantwoording en controle wordt voldaan.

De verordening bevat in ieder geval: regels inzake de algemene doelstellingen en de te hanteren richtlijnen en limieten van de financieringsfunctie.

In dit treasurystatuut wordt het treasurybeleid van de gemeente vastgelegd.

Dat gebeurt in de eerste plaats door het aangeven van de doelstellingen van de treasuryfunctie.

Vervolgens geeft het bestuur in het statuut aan binnen welke richtlijnen en limieten de doelstellingen dienen te worden gerealiseerd. Een richtlijn is een bindend voorschrift voor een handelwijze die gevolgd moet worden. Limieten geven de “speelruimte” aan waarbinnen handelingen verricht mogen worden.

Met de limieten en richtlijnen wordt het “risicoprofiel” van de gemeente bepaald, waarbinnen de treasuryactiviteiten dienen te worden uitgevoerd. Bij het risicoprofiel voor de uitvoeringsregels ligt de nadruk op prudent beheer en risicobeperking.

De paragraaf financiering in de begroting geeft de beleidsplannen voor de treasuryfunctie voor de komende jaren en in het bijzonder voor het eerstkomende jaar weer. Het bevat onder meer gegevens over de algemene ontwikkelingen en de concrete beleidsplannen binnen de kaders van het statuut.

Het gaat hierbij vooral om de plannen voor het risicobeheer, de gemeentefinanciering (analyse financieringspositie, leningen- en borgstellingen/garantstellingen portefeuille en uitzettingsportefeuille) en het kasbeheer.

Uit de toelichting zal moeten blijken dat de plannen binnen de kaders van de Wet fido en het treasurystatuut blijven. De paragraaf financiering in het jaarverslag geeft in het bijzonder een verschillenanalyse tussen de plannen zoals deze zijn opgenomen in de begroting en de realisatie in het verslagjaar.

Naast de algemene bepalingen uit de Gemeentewet wordt het relevante wettelijke kader voor de uitvoering van de financieringsfunctie gevormd door:

- *De Wet financiering decentrale overheden (Wet fido).*

Deze wetgeving valt onder het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK). De Provincie Noord-Holland fungeert voor de gemeente als toezichthouder op de naleving en uitvoering van deze wet.

Het centrale uitgangspunt van de Wet fido is het bevorderen en transparant maken van een solide financieringsbeleid. In deze wet zijn dan ook expliciete bepalingen opgenomen ten aanzien van risicobeheer en transparantie. Hierbij komt de transparantie tot uitdrukking in voorschriften voor het afleggen van verantwoording middels financieringsparagrafen in begroting en jaarrekening.

Daarnaast is de Wet fido gericht op een beheersing van de risico's die decentrale overheden lopen uit hoofde van hun financieringstaken, waarvan renterisico's en kredietrisico's de belangrijkste zijn.

Wet fido kenmerkt geldstromen tot 1 jaar als kortlopend en van 1 jaar en langer als langlopend. Een aantal specifieke aspecten van de Wet fido zijn nader uitgewerkt in aparte ministeriële regelingen.

Dit zijn:

- *Uitvoeringsregeling Financiering decentrale overheden (Ufdo).*

Hierin zijn onder andere de percentages vastgesteld voor de renterisico's op de kortlopende schuld (kasgeldlimiet) en voor die op de langlopende schuld (renterisiconorm).

- *Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo)*

Betreft regelgeving over het uitzetten van gelden en het aangaan van transacties in financiële derivaten.

- *Regeling Schatkistbankieren decentrale overheden*

Op grond van deze sinds 2013 geldende Regeling dienen decentrale overheden (tijdelijke) overschotten aan geldmiddelen verplicht in 's Rijks Schatkist te stallen. De gemeentelijke autonomie met betrekking tot de wijze waarop zij met haar overtollige middelen wenst om te gaan is met het Schatkistbankieren ingeperkt.

Afhankelijk van de begrotingsomvang geldt er per gemeente een drempelbedrag dat buiten de Schatkist mag blijven. Bovendien blijft toegestaan om aan andere overheden uit te lenen.

- *Besluit leningvoorwaarden decentrale overheden*

Geeft regels inzake het aangaan, verstrekken en waarborgen van geldleningen door openbare lichamen.

- *De Wet houdbare overheidsfinanciën (Wet hof).*

Deze wet regelt de wijze waarop de Nederlandse overheid de afspraken nakomt die in Europees verband zijn gemaakt over de ontwikkeling van het EMU-tekort en de schuld van de overheid. De meeste nadruk gaat daarbij uit naar tekortreductie. Van daaruit bevat deze wet onder andere bepalingen omtrent de ontwikkeling en bewaking van EMU-saldi voor decentrale overheden.

- *Wet Markt en Overheid*

Het doel van deze wet is om oneerlijke concurrentie door de overheid te voorkomen als zij economische activiteiten uitvoert. De wet bevordert een gezond ondernemersklimaat in Nederland. Onder het begrip economische activiteit valt onder ander ook het verstrekken van leningen. Dit mag alleen indien de Gemeenteraad hierover een zogenoemd algemeen belangbesluit heeft genomen waarin gemotiveerd is waarom de gemeente op een bepaald vlak actief is.

- *Het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV)*

Dit betreft de verslaggevingsregels waaraan de begroting en het jaarverslag van elke gemeente moeten voldoen, maar ook enkele zaken die specifiek relevant zijn voor Treasury zoals de voorschriften rond (interne) rente en verplichte financiële kengetallen in begrotings- en jaarstukken. De Treasury-gerelateerde kengetallen zijn: solvabiliteit, netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen.

Het burgerlijk wetboek 7 titel 14

Dit onderdeel van het burgerlijk wetboek geeft regelgeving omtrent het verlenen van borgstellingen/garantstellingen.

Het verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU)

Vanuit Europese regelgeving mag er geen sprake zijn van staatssteun en concurrentievervalsing.

De financiële verordening gemeente Hilversum 2022

In de financiële verordening (verordening ex artikel 212 gemeentewet) heeft de Gemeenteraad, binnen de mogelijkheden van landelijke regelgeving, de financiële kaders vastgelegd voor de gemeente Hilversum.

TOELICHTING PER ARTIKEL

Hierna worden, waar nodig, de in het treasurystatuut opgenomen artikelen toegelicht.

Artikel 2 lid 1; In de eerste plaats dient de treasury ervoor te zorgen dat de gemeente “duurzaam toegang heeft tot de financiële markten tegen acceptabele condities”. De treasury dient te waarborgen dat de gemeente duurzaam in staat is de voor haar activiteiten benodigde middelen aan te trekken c.q. haar overtollige middelen uit te zetten op de financiële markten (bijv. bij banken). De condities die daarbij worden bedongen dienen, in het licht van de op het betreffende moment gebruikelijke condities, acceptabel (tenminste marktconform) te zijn.

Artikel 2 lid 2; Eén van de kerntaken van treasury is het beheersen van risico's. De gemeente loopt de volgende financiële risico's: renterisico's, koersrisico's, kredietrisico's, interne liquiditeitsrisico's en valutarisico's. Ieder risico kent zijn eigen beheersmaatregelen. Het is de taak van de treasury dergelijke risico's tegen acceptabele condities te beperken. In de artikelen 4 tot en met 8 wordt aangegeven op welke wijze dit wordt gewaarborgd.

Artikel 2 lid 3; De gemeente streeft ernaar de renteresultaten te optimaliseren. Dit betekent dat de gemeente geen middelen onbenut laat maar streeft naar zo hoog mogelijke renteopbrengsten (c.q. zo laag mogelijke rentekosten) zonder dat daarbij overmatige risico's worden gelopen. De prioriteiten van de treasuryfunctie liggen in eerste instantie bij het beheersen en beperken van financiële risico's; de treasuryfunctie streeft niet naar winst (“profit center”). Binnen het acceptabele risicoprofiel zoals vastgesteld in de Wet fido en dit treasurystatuut dient desondanks te worden gestreefd naar optimalisatie van de renteresultaten.

Artikel 2 lid 5; Treasury dient niet verward te worden met Financiën. Er zijn drie fundamentele verschillen tussen deze twee functies:

Facet	Treasury	Financiën
Denkt in termen van:	Feitelijke kasstromen	Baten en lasten
Activiteit:	Financieren	Dekken
Verantwoordelijk voor:	Aanwezigheid van geldmiddelen	Aanwending

Business control adviseert met name op het gebied van Financiën. De treasurer kan adviseren bij de keuze van de benodigde financiering.

Artikel 2 lid 6; Door het eenduidig vastleggen van taken en verantwoordelijkheden binnen de organisatie wordt duidelijk welke functionarissen verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van het treasurybeleid.

Artikel 3 lid 1; De Wet fido geeft twee belangrijke beleidsmatige uitgangspunten met betrekking tot treasury. Dit betreft de “publieke taak” waarvoor leningen en borgstellingen/garantstellingen en dienen enerzijds en het prudente (verstandige) karakter van (overige) uitzettingen anderzijds. Er wordt hierbij dus een specifiek onderscheid gemaakt tussen het verstrekken van leningen “uit hoofde van de publieke taak” en het uitzetten van middelen “uit hoofde van treasury”.

De wet stelt geen eisen aan het verstrekken van leningen en borgstellingen/garantstellingen uit hoofde van de publieke taak. Wel wordt in de toelichting op de Wet fido het volgende aangegeven: “Het gemeentebestuur bepaalt de publieke taak. De begroting en de begrotingswijzigingen bepalen het budgettaire kader voor de uitoefening van de publieke taak”. In dit licht is het dus het college van burgemeester en wethouders en niet de ambtelijke organisatie, die het politieke besluit voor dergelijke borgstellingen/garantstellingen en leningen voorbereidt. Wel wordt het gemeentebestuur ambtelijk geadviseerd, voordat zij een beslissing neemt t.a.v. het verstrekken van leningen of borgstellingen/garantstellingen uit hoofde van de publieke taak. De ambtelijke organisatie adviseert over bijv. financieringsvoorwaarden en de implicaties van de betreffende aanvraag voor de totale financiële positie van de gemeente. Daarnaast is het van belang dat de ambtelijke afdeling de betreffende aanvraag opneemt in de liquiditeitenplanning.

Artikel 3 lid 2; Zie toelichting lid 1

Artikel 3 lid 3; Conform de Wet fido, dienen uitzettingen “uit hoofde van treasury” (zie toelichting artikel 3 lid 1) een prudent karakter te hebben.

In de Wet fido en de bijbehorende ministeriële regelingen wordt het begrip “prudent” nader uitgewerkt. Het aangaan van financiële transacties met als oogmerk die financiële waarden te zijner tijd eventueel met winst te verkopen, is nadrukkelijk niet toegestaan (zie artikel 2 lid 2 Wet fido). Bankachtige activiteiten – het aantrekken en uitzetten van middelen met als doel het genereren van inkomen – zijn als gevolg van deze bepaling verboden. De richtlijnen en limieten van dit treasurystatuut vallen binnen de kaders van de Wet fido.

De limieten en richtlijnen van dit treasurystatuut zijn specifiek geformuleerd om het prudente karakter van de uitzettingen uit hoofde van treasury te garanderen en hebben derhalve géén betrekking op (eventueel) verstrekte leningen of borgstellingen/garantstellingen uit hoofde van de “publieke taak” van de gemeente.

Artikel 3 lid 4; Dit artikel bepaalt dat, conform artikel 2 lid 3 van de Wet fido, er leningen kunnen worden versterkt aan andere openbare lichamen. Voorwaarde is dat het lening verstrekkende openbare lichaam niet belast is met het financiële toezicht op het openbare lichaam waaraan de lening verstrekt wordt.

Artikel 3 lid 5; Door spreiding aan te brengen in de rentetypische looptijd (de periode dat de rente van een uitzetting vast is) van opgenomen leningen, wordt de invloed van een eventuele rentestijging op de renteresultaten gespreid over meerdere jaren. Deze spreiding is slechts mogelijk indien uit de liquiditeitenplanning blijkt dat middelen gedurende een langere periode beschikbaar zijn.

Artikel 3 lid 6; Derivaten zijn financiële instrumenten die hun bestaan ontleen aan een bepaalde onderliggende waarde. Derivaten kennen een breed toepassingsgebied en worden onder andere gebruikt om renterisico's te sturen en financieringskosten te minimaliseren. De Wet fido stelt dat derivaten uitsluitend mogen worden gebruikt ter beperking van financiële risico's. Gezien de complexiteit van derivaten worden via dit statuut het gebruik van derivaten expliciet niet toegestaan.

Artikel 4 lid 1; Renterisicobeheer omvat het beperken van de invloed van (externe-) rentewijzigingen op de financiële resultaten van de gemeente.

Een belangrijk uitgangspunt van de Wet fido is het vermijden van grote fluctuaties in de rentelasten van openbare lichamen. Teneinde een grens te stellen aan korte financiering (met een rentetypische looptijd tot één jaar) is in de Wet fido, de kasgeldlimiet opgenomen. Juist voor korte financiering geldt dat het renterisico aanzienlijk kan zijn, aangezien fluctuaties in de rente bij korte financiering direct een relatief grote invloed hebben op de rentelasten. De kasgeldlimiet wordt berekend als een percentage van het totaal van de jaarbegroting van de gemeente bij aanvang van het jaar (zie artikel 3 en 4 van de Wet fido en de Uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden). Het streven is om de kasgeldlimiet maximaal te benutten. Historisch gezien is het rentetarief voor kortdurende leningen doorgaans lager dan de rentetarieven voor langlopende leningen.

Artikel 4 lid 2; Het doel van de renterisiconorm is het beheersen van de renterisico's op de vaste schuld (schuld met een rentetypische looptijd van één jaar of langer) door het aanbrengen van spreiding in de looptijden in de leningenportefeuille. De renterisiconorm kan worden berekend door een vastgesteld percentage (20%) te vermenigvuldigen met het totale begrotingstotaal van enig jaar (zie artikel 6 van de Wet fido en de Uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden).

Artikel 4 lid 5; Door spreiding aan te brengen in de rentetypische looptijd (de periode dat de rente vast is) van leningen, wordt de invloed van een eventuele rentestijging op de renteresultaten van leningen gespreid over meerdere jaren.

Door spreiding aan te brengen in de rentetypische looptijd (de periode dat de rente vast is) van uitzettingen, wordt de invloed van een eventuele rentedaling op de renteresultaten van uitzettingen gespreid over meerdere jaren.

Artikel 5 lid 1; Ten aanzien van de financiële instrumenten die kunnen worden gehanteerd voor uitzettingen in het kader van treasury, geldt in de Wet fido als belangrijkste uitgangspunt dat de hoofdsom van de betreffende uitzetting aan het einde van looptijd in tact blijft. Bij alle in dit artikel genoemde producten wordt aan het einde van de looptijd ten minste de hoofdsom uitgekeerd. Bij het uitzetten van gelden op rekening-courant, spaarrekening, daggeld of deposito's worden géén koersrisico's gelopen.

Voor uitzettingen uit hoofde van de publieke taak van de gemeente worden in dit treasurystatuut geen richtlijnen met betrekking tot producten opgenomen. Van belang is dat de Gemeenteraad bepaalt dat de betreffende uitzetting tot de "publieke taak" van de gemeente behoort. In dit kader is het bijvoorbeeld mogelijk dat uitzettingen in de vorm van aandelen tot de publieke taak behoren.

Artikel 5 lid 2; Koersrisico's kunnen nooit volledig worden uitgesloten. Als de organisatie in een vastrentend product heeft belegd maar – wegens wijziging in de liquiditeitenplanning - voor de afloopdatum deze uitzetting moet verkopen, dan wordt niet 100% van de hoofdsom terugbetaald, maar de actuele waarde van de uitzetting afhankelijk van de rente en resterende looptijd. Om deze koersrisico's zoveel mogelijk te beperken stemt de gemeente de looptijd van de uitzetting af op de meest recente liquiditeitenplanning.

Artikel 5 lid 3; Hilversum is bijvoorbeeld, samen met andere gemeenten, aandeelhouder van de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG). Koersrisico's zijn hierbij niet aan de orde.

Artikel 6; De Wet fido stelt geen eisen aan de kwaliteit van de debiteuren bij het verstrekken van leningen of borgstellingen/garantstellingen en aan derden in het kader van de publieke taak. Omdat de Gemeenteraad de publieke taak bepaalt, worden leningen of borgstellingen/garantstellingen uitsluitend verstrekt aan door de Gemeenteraad goedgekeurde partijen. Teneinde de kredietrisico's te beheersen kunnen zekerheden of garanties worden verlangd van de debiteuren.

Artikel 7; Interne liquiditeitsrisico's doen zich bijvoorbeeld voor wanneer de gemeente middelen voor een bepaalde periode heeft uitgezet en gedurende de looptijd van de uitzetting blijkt dat de middelen (onverwacht) nodig zijn voor het doen van een investering. Dit kan tot gevolg hebben dat de gemeente tijdelijk een lening moet aantrekken (wanneer de uitzettingen vast staan in bijvoorbeeld een deposito) ofwel tussentijds een uitzetting moet verkopen. In beide gevallen kan dit negatieve gevolgen hebben voor de financiële resultaten.

Ter beperking van dit risico baseert de gemeente haar financiële transacties op een liquiditeitenplanning waarin de toekomstige inkomsten en uitgaven van de gehele organisatie zijn gepland. Teneinde aansluiting te zoeken op de meerjarige investeringsplanning van de gemeente is gekozen een liquiditeitenplanning met een periode van maximaal 5 jaar op te stellen.

In de praktijk is het opstellen van een betrouwbare en nauwkeurige liquiditeitenplanning niet eenvoudig. Dit heeft te maken met de inherente onzekerheden die verbonden zijn aan de activiteiten van de gemeente en de hieraan verbonden mogelijke financiële gevolgen. Het is daarom van groot belang dat de treasurer juist, tijdig en volledig wordt geïnformeerd door de overige teams over de financiële gevolgen van hun activiteiten.

Artikel 9 lid 1; Het aantrekken van middelen met als doel deze met winstoogmerk te beleggen is door artikel 2 lid 2 van de Wet fido nadrukkelijk niet toegestaan.

Artikel 9 lid 2; Kader stellend is hetgeen in de paragraaf financiering van het lopende begrotingsjaar is vastgesteld. Indien er zich buitengewone omstandigheden voordoen, waarbij een financieringsbehoefte ontstaat die groter is dan opgenomen in de paragraaf financiering van de begroting, dan is aanvullende besluitvorming door de Gemeenteraad vereist.

Artikel 9 lid 5; Dit houdt in dat voor de gemeentelijke organisatie als geheel de financieringsbehoefte c.q. het financieringstekort bepaald wordt. Er wordt dus niet voor iedere investering of grondexploitatie apart geleend (projectfinanciering)

Artikel 9 lid 10; Deze richtlijn beoogt de marktconformiteit van financieringen te waarborgen, voor bijv. te betalen rentepercentages, provisie's, (boete-) clausules bij vervroegde aflossing etc. Middels het opvragen van meerdere offertes wordt bereikt dat de gemeente een objectief beeld heeft van de op dat moment gebruikelijke tarieven en voorwaarden op de financiële markten. Op basis daarvan kan een afgewogen keuze worden gemaakt. Het opvragen van offertes gebeurt met inachtneming van de Europese aanbestedingsregels.

Artikel 10 lid 1; Een rentevisie omvat de verwachting van de ontwikkeling van de rente in de toekomst op de geldmarkt (kort = korter dan een jaar) en de kapitaalmarkt (lang = een jaar en langer). In de praktijk blijkt dat het formuleren van een rentevisie ook voor professionals zeer complex is en ervaringen uit het verleden leren dat de werkelijkheid vaak afwijkt van de oorspronkelijke verwachting. Uitgangspunt is dan ook dat de huidige rentetarieven een weerspiegeling zijn van alle voor de rentetarieven relevante factoren.

Artikel 10 lid 2; Bij de uitvoering van treasurybeslissingen wordt de omvang en de looptijd bepaald door hetgeen op dat moment feitelijk noodzakelijk is. De op dat moment geldende marktrente is daarbij een gegeven.

Artikel 10 lid 3; Bij de uitvoering van treasurybeslissingen wordt niet gewacht op verwachte dalingen van rentetarieven of versneld bij verwachte stijging van rentetarieven.

Artikel 11 lid 1; Uitzetting betreft het uitzetten van middelen (uit hoofde van treasury) voor een periode langer dan één jaar. In het onderdeel Risicobeheer (artikel 4, 5, 6, en 8) is gedefinieerd op welke wijze de gemeente het prudente karakter van haar uitzettingen waarborgt.

Artikel 11 lid 3; Als een decentrale overheid dat wenst kan een deel van de middelen op de rekening-courant, die bestemd is voor schatkistbankieren, voor langere tijd worden vastgezet in een of meerdere deposito's. Een decentrale overheid kan een deposito vervroegd laten vrijvallen. Dit kan echter alleen als de decentrale overheid (een deel van) de middelen nodig heeft voor het uitoefenen van zijn publieke taak. In de praktijk is een directe koppeling tussen het vrijvallen van een deposito en een uitgave aan de publieke taak waarschijnlijk niet altijd te maken. Dat is ook niet nodig. Deze randvoorwaarde is alleen bedoeld om te voorkomen dat via het vervroegd opvragen van deposito's gespeculeerd wordt op verwachte ontwikkelingen in de rentestand met als doel koerswinst te realiseren of koersverlies te minimaliseren. Het uitgangspunt is derhalve dat een deposito alleen vervroegd kan worden opgevraagd wanneer de middelen benodigd zijn voor het daadwerkelijk verrichten van uitgaven. Een deposito kan alleen in zijn geheel vervroegd vrijvallen. Uiteraard kan een deel van de vrijgevallen middelen wel worden gebruikt om een of meerdere nieuwe deposito's af te sluiten.

Bij voortijdige beëindiging van een deposito wordt de actuele marktwaarde van het deposito uitgekeerd. Voor de berekening van de actuele marktwaarde wordt verwezen naar de website van het Agentschap van de Generale Thesaurie van het Ministerie van Financiën (www.dsta.nl). De kans van het vervroegd opvragen van deposito's wordt beperkt door bij het afsluiten de looptijd van de deposito's af te stemmen op de meest recente inzichten in de ontwikkeling van de liquiditeitsprognose.

Artikel 12; Dit artikel is gebaseerd op artikel 2, lid 1 en 2 van de Wet fido. Het doel hiervan is om vast te leggen dat alle overtollige liquide middelen van een openbaar lichaam bij de schatkist moeten worden aangehouden. De middelen blijven echter wel ten allen tijde beschikbaar voor de publieke taak. Uitzonderd van het verplicht aanhouden in de schatkist zijn middelen voor zover deze, gerekend over een kwartaal, gemiddeld het drempelbedrag niet te boven gaan. Het drempelbedrag wordt bepaald op basis van het begrotingstotaal van de gemeente. Indien het begrotingstotaal kleiner of gelijk aan € 500 miljoen is, is het drempelbedrag gelijk aan 2% van het begrotingstotaal, waarbij het drempelbedrag minimaal € 1 miljoen bedraagt. Indien het begrotingstotaal groter is dan

€ 500 miljoen, is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat. Het drempelbedrag wordt jaarlijks in de financieringsparagraaf van de begroting opgenomen en over de benutting van het drempelbedrag wordt bij het jaarverslag gerapporteerd over de benutting per kwartaal.

Artikel 13 lid 1; Op het gebied van relatiebeheer beoogt de treasury het realiseren van zo gunstig mogelijke condities voor de door haar af te nemen diensten. Teneinde structuur aan te brengen in de momenten waarop de beoordeling van bankrelaties plaats heeft, is opgenomen dat deze beoordeling minimaal ééns in de 4 jaar plaats moet vinden door het afdelingshoofd Interne Advisering en de Treasurer.

Artikel 13 lid 2; Om koersrisico's te beperken moeten de bankrelaties tenminste een AA-rating hebben bij minimaal twee gerenommeerde internationale rating agencies. Onderstaande tabel geeft een overzicht van de door belangrijkste internationale rating agencies gehanteerde rating klassen.

Moody's		S&P		Fitch		Kwaliteit
Lange termijn	Korte termijn	Lange termijn	Korte termijn	Lange termijn	Korte termijn	
Aaa	P-1	AAA	A-1+	AAA	A1+	Uitzonderlijke kwaliteit (<i>prime</i>)
Aa1		AA+		AA+		Uitstekende kwaliteit (<i>high grade</i>)
Aa2		AA		AA		
Aa3		AA-		AA-		
A1	P-2	A+	A-1	A+	A1	Goede kwaliteit (<i>upper medium grade</i>)
A2		A		A		
A3		A-	A-2	A-	A2	Aanvaardbare kwaliteit (<i>lower medium grade</i>)
Baa1	BBB+	BBB+				
Baa2	P-3	BBB	A-3	BBB	A3	
Baa3		BBB-		BBB-		

De door de verschillende bureaus gehanteerde benadering is enigszins verschillend, met het gevolg dat dezelfde obligatie door de diverse bureaus verschillende ratings toegekend kan krijgen. De door Moody's respectievelijk Standard & Poor's gehanteerde ratings zijn: Moody's Aaa, Aa1, Aa2, Aa3, A1, A2, A3, en dezelfde gradaties in B en C; Standard & Poor's AAA, AA+, AA, AA-, A+, A, A-, en dezelfde gradaties in B en C.

Met de eis van 'tenminste een AA-rating' wordt bedoeld: Moody's: Aa2; S&P: AA; Fitch: AA.

Artikel 13 lid 3; Om de kwaliteit van de financiële instellingen te borgen dienen zij onderworpen te zijn aan Nederlands toezicht.

Artikel 13 lid 4; Tussenpersonen hebben een intermediairfunctie bij het afsluiten van financiële transacties en vallen niet onder "tegenpartijen". De vereisten van lid 2 zijn voor tussenpersonen dan ook niet van toepassing. Om dit te ondervangen stelt de gemeente als eis dat tussenpersonen onder toezicht van de AFM staan en beschikken over de juiste vergunning van de AFM voor de door hen voor de gemeente uitgevoerde werkzaamheden.

Artikel 14 lid 1; Geldstromenbeheer omvat met name het zorgdragen voor een efficiënt betalingsverkeer. Geldstromen kunnen bijvoorbeeld op elkaar worden afgestemd door een betalingsdatum af te stemmen op verwachte ontvangsten. Hiermee wordt voorkomen dat de gemeente tijdelijk middelen aan moet trekken (c.q. middelen aan haar uitzettingenportefeuille moet onttrekken) teneinde de betreffende betaling (tijdelijk) te financieren.

Artikel 14 lid 2; Het laten uitvoeren van het betalingsverkeer door één bank heeft als voordeel dat de kosten van het overboeken van middelen tussen verschillende banken worden vermeden. Contant geld is fraudegevoelig. Ter bescherming van gemeente en kasbeheerders wordt het handelen met contant geld tot een minimum beperkt.

Artikel 15 lid 1; Het saldo en liquiditeitenbeheer betreft het beheer van de dagelijkse saldi op de rekeningen (-courant) van de gemeente. Teneinde de noodzaak tot het doen van interne overboekingen te beperken, worden verschillende rekeningen die de gemeente bij één bank aanhoudt, opgenomen in een rentecompensatie-circuit. Dit is een systeem waarbij de (valutaire) debet en creditsaldi van alle rekeningen van een organisatie worden samengevoegd tot één gecombineerd saldo, waarover de rente wordt berekend.

Artikel 16 lid 2; De algemene lijn is dat de gemeente geen borgstellingen/garantstellingen verleend of leningen verstrekt aan derden. De gemeente is geen bankier en treedt niet met banken in concurrentie.

De gemeente verstrekt alleen een borgstelling/garantstelling/lening wanneer;

- Commerciële banken hier niet toe bereid zijn;
- De businesscase rendabel is;
- Een borgstelling/garantstelling /lening de beste manier is om een publiek belang te behartigen;
- Wordt voldaan aan de regels omtrent staatssteun.

Het verstrekken van een borgstelling/garantstelling heeft in eerste instantie geen effect op de hoogte van de gemeentelijke schuld. De gemeente zal, alleen als er aanspraak op wordt gemaakt op de verleende borgstelling/garantstelling, het geborgde/gegarandeerde bedrag moeten uitbetalen.

Het verstrekken van een borgstelling/garantstelling heeft een aantal nadelen ten opzichte van het verstrekken van een lening;

- Met een borgstelling/garantstelling is er nauwelijks een prikkel voor een commerciële bank om het kredietrisico te beperken, dit omdat de financiële verplichting grotendeels door de borgstelling/garantstelling wordt gedekt. De gemeente loopt het risico en de commerciële bank ontvangt een rentevergoeding.
- Het beheer is lastiger omdat de gemeente geen (directe) relatie heeft met de kredietnemer. Hierdoor is er minder zicht op de financiële situatie van de kredietnemer. Bij een verstrekte geldlening ziet de gemeente direct wanneer een kredietnemer niet aan zijn verplichtingen voldoet.

Borgstelling/garantstelling en hebben de voorkeur als;

- Meerdere partijen deelnemen aan de financiering via een borgstelling/garantstelling en een bank een lening verstrekt en de coördinatie verzorgt;
- De financiële constructie ingewikkeld is waarbij een bank beter toegerust is om de voorwaarden en de documentatie bij te houden.

Artikel 16 lid 3; Als besloten wordt tot het verlenen van een borgstelling/garantstelling of lening zal de gemeente haar risico zoveel mogelijk dienen te reduceren door het vestigen van zekerheden.

Artikel 16 lid 4; Bij besluiten met ingrijpende gevolgen voor de gemeente, conform artikel 169 van de gemeentewet, wordt de Gemeenteraad gevraagd zijn wensen en bedenkingen kenbaar te maken. Het college mag niet eerder een besluit nemen dan nadat de Gemeenteraad in de gelegenheid is gesteld zijn wensen en bedenkingen naar voren te brengen.

Artikel 16 lid 5; Jaarlijks wordt getoetst of het weerstandsvermogen voldoende is om de risico's, die samenhangen met de verleende borgstellingen/garantstellingen en de verstrekte leningen, op te kunnen vangen.

Artikel 16 lid 6; De gemeente is terughoudend aangezien zij marktverstoring wil voorkomen en gebonden is aan staatssteunregels.

Artikel 17 lid 1; Bij het beoordelen van verzoeken tot borgstelling/garantstelling wordt in principe geen borgstelling/garantstelling verleend aan instellingen waarvoor een waarborgfonds bestaat. Slechts in uitzonderlijke gevallen zal de gemeente een borgstelling/garantstelling afgeven voor een aanvraag waar een waarborgfonds voor bestaat. Dit kan het geval zijn bij een weigering door een waarborgfonds waarbij het college van mening is dat er wel een gemeentelijk en publiek belang aanwezig is.

Voorbeelden van waarborgfondsen zijn;

- Sociale woningbouw (SWS): Achtervangpositie WSW: wanneer het garantievermogen van het WSW onder de vastgestelde garantieniveau komt zullen het Rijk en gemeenten ieder voor 50% renteloze leningen verstrekken aan het WSW. Gezien het garantievermogen van het WSW wordt deze kans als zeer klein ingeschat;
- Zorg (ZFW): Het waarborgfonds voor de zorgsector is een onafhankelijk instituut dat zorginstellingen de mogelijkheid biedt voordelige leningen af te sluiten. De gemeente loopt geen risico omdat het Rijk 100% van de achtervangpositie inneemt;
- Sport (SWS): Onder bepaalde omstandigheden geeft de Stichting Waarborgfonds voor de Sport (SWS) borgstelling en af aan kredietverschaffer die een lening ter realisering van een sportaccommodatie gaat verstrekken. Aan het verlenen van een borgstelling door SWS is de voorwaarde verbonden dat ook door de gemeente een borgstelling wordt verstrekt. De borgstelling van de gemeente bedraagt 50% van het door de instelling te lenen bedrag. Het maximum bedrag van borgstelling door SWS bedraagt € 250.000,- en een maximale looptijd van 15 jaar.

Artikel 18 lid 1; Borgstellingen en garantstellingen worden alleen verleend voor de financiering van beoogde investeringen en niet voor andere doeleinden.

Artikel 18 lid 3; Over de looptijd van borgstellingen/garantstellingen dient een afspraak te worden gemaakt. De gemeente verstrekt geen borgstellingen/garantstellingen en die geen einddatum kennen.

Artikel 18 lid 5; Ten behoeve van risicoreductie is aflossing op de onderliggende lening verplicht gedurende de looptijd. Dit kan zowel op lineaire als annuïtaire basis.

Artikel 18 lid 6, 7, en 8 ; Via de borgstelling/garantstelling wordt vastgelegd dat de kredietnemer verplicht is de gemeente van noodzakelijke informatie te voorzien die inzicht geeft in de financiële situatie, een actieve informatieplicht.

Een aanvraag wordt alleen in behandeling genomen wanneer, wanneer deze schriftelijk is ingediend bij het college van burgemeester en wethouders door een binnen de aanvragende instelling bevoegd persoon én mits deze volledig is ingediend met bijbehorende documenten zoals aangegeven in de opsomming hieronder.

Hiervan kan alleen worden afgeweken wanneer dit wordt gemotiveerd door de aanvrager bij de aanvraag en (goedkeurend) vastgelegd door de beleidsmedewerker in de beoordeling van de aanvraag.

- a) Een uiteenzetting van de beoogde investering met de hieraan verbonden kosten;
- b) De business case van de beoogde investering;
- c) De jaarrekeningen van de afgelopen twee jaar met verklaring van een accountant of kascontrolecommissie;
- d) Een goedgekeurde begroting van het lopende boekjaar en de recentste verwachting voor het einde van het jaar;
- e) Een sluitende meerjarenbegroting, inclusief de investering waarvoor de borgstelling/garantie wordt aangevraagd;
- f) Minimaal twee afwijzingen van kredietverstrekende instellingen voorzien van argumentatie. Hierbij dienen de ingediende aanvragen bij de kredietverstrekende instellingen te worden aangeleverd. Indien een specifiek waarborgfonds zich mede-garant stelt komt deze bepaling in zijn geheel te vervallen;
- g) Een offerte van de beoogde financiële instelling;
- h) Verenigingen moeten een lijst overleggen met opgave van de meerjarige ontwikkeling van het aantal leden in de komende vier jaren;
- i) Statuten;
- j) KvK uittreksel;
- k) Indien van toepassing: documentatie waaruit blijkt dat het onderpand vrij is van hypotheek;
- l) Indien van toepassing: de laatst bekende WOZ-waarde van het onderpand;
- m) Indien van toepassing: relevante documentatie met betrekking tot de aanvraag bij een garantiefonds.

Artikel 18 lid 9; In het geval dat de kredietnemer niet langer aan zijn verplichtingen kan voldoen heeft de gemeente de mogelijkheid haar verlies te beperken door zekerheden, onderpand of hypotheekrecht te vestigen. Hoe hoger de waarden van de zekerheden die zijn gevestigd, hoe lager het risico voor de gemeente is en hoe lager de opslag hoeft te zijn.

Artikel 19 lid 1; Bij het verstrekken van een borgstelling/garantstelling moet worden voldaan aan de bestaande wet- en regelgeving waarvan de staatssteunregels een belangrijk onderdeel zijn. Dit houdt in dat de gemeente alleen borgstelling/garantstelling verstrekt onder marktconforme voorwaarden.

Er wordt alleen een borgstelling/garantstelling verleend tot 80% van het uitstaande lening bedrag tenzij het college gemotiveerd kan aantonen waarom een hoger percentage noodzakelijk is en het geen staatssteun betreft.

Artikel 20 lid 1; Rente is een vergoeding voor het ter beschikking stellen van geld voor een bepaalde periode. Eén van de componenten van de rentevergoeding heeft betrekking op het risico dat de geldgever loopt op wanbetaling door de geldnemer. Ook bij borgstelling/garantstelling moet een vergoeding plaatsvinden voor het risico dat de gemeente neemt. De borgstelling/garantstelling van de gemeente geeft de geldnemer (betere) toegang tot financiering en mogelijk een voordeel in de rentetarieven. Wanneer de gemeente zich borg stelt of garantie verleent, dan zal de geldgever niet alleen het risicoprofiel van de geldnemer als uitgangspunt nemen voor het bepalen van het rentetarief maar ook het risicoprofiel van de gemeente hierbij betrekken. Het risico wordt (bijna) volledig op de gemeente afgewenteld. Voor het dragen van dit risico zal de gemeente bij het verstrekken van een borgstelling/garantstelling een jaarlijkse garantiepremie bij de geldnemer in rekening moeten brengen.

De opslagen die de Europese commissie heeft vastgesteld voor borgstelling/garantstelling en verschillen van de opslagen voor een lening. De premie die van toepassing is op een borgstelling/garantstelling wordt ook wel een safe Harbour premie genoemd.

Richtlijn Europese commissie: Safe harbour premies in basispunten (100 punten is 1%)

	Onderpand (dekkingswaarde)		
Kredietwaardigheid	Hoog	Normaal	Laag
AAA	40	40	40
AAA	40	40	40
AAA	40	55	55
BBB	55	80	80
BB+ / BB	80	200	200
BB- / B+	200	380	380
B / B-	200	380	630
CCC en lager	380	630	980

Daarnaast geldt voor ondernemingen zonder kredietverleden dat de premie minimaal 380 basispunten bedraagt (afhankelijk van de beschikbare zekerheden)

Voor het bepalen van de kredietwaardigheid en de te bepalen opslag kan treasury extern advies inwinnen.

Artikel 21 lid 1; Het vertrekken van een lening heeft tot gevolg dat de gemeentelijke schuld stijgt en heeft het verstrekken van een geldlening een hoog risico met zich mee. Op grond hiervan gaat de voorkeur uit naar borgstellingen/garantieverleningen;

Artikel 21 lid 4; Rente is een vergoeding voor het ter beschikking stellen van geld voor een bepaalde periode. Eén van de componenten van de rentevergoeding heeft betrekking op het risico dat de geldgever loopt op wanbetaling door de geldnemer. Treasury stelt de (marktconforme) voorwaarden voor de lening vast. Om te bepalen wat marktconform is kan gebruik gemaakt worden van het schema dat de Europese Commissie heeft opgesteld. Hierin is te zien welke opslag nodig is bij welke kredietwaardigheid en onderpand. Om de kredietwaardigheid vast te stellen kan gebruik gemaakt worden van het kredietrisicomodel.

De Europese Commissie heeft een schema voor opslagen vastgesteld boven de referentierente; 1-jaars-Euribor.

Richtlijn Europese commissie: Opslag in basispunten (100 punten is 1%)

Kredietwaardigheid	Onderpand (dekkingswaarde)		
	Hoog	Normaal	Laag
Sterk (AAA-A)	60	75	100
Goed (BBB)	75	100	220
Redelijk (BB)	100	220	400
Zwak (B)	220	400	650
Slecht (CCC en lager)	400	650	1.000

Aangezien de 1-jaars Euribor geen voor de hand liggende basisrente is voor langlopende vastrentende leningen hanteert de gemeente de gemeentelijke marktrente voor de gewenste looptijd (bijvoorbeeld 5 jaar) plus een opslag voor een lening die wordt verstrekt met een looptijd van 5 jaar.

De rente op de te verstrekken lening wordt gelijk aan de som van 1) een risico opslag en 2) de rente die de gemeente zelf moet betalen voor een lening met dezelfde looptijd en vergelijkbare voorwaarden.

De gevraagde renteopslag moet in samenhang worden gezien met de overige voorwaarden van de lening (bijvoorbeeld zekerheden en aflossingsstructuur) Samen bepalen die of de lening marktconform is. In het geval de kredietnemer niet langer aan zijn verplichtingen kan voldoen heeft de gemeente de mogelijkheid de risico's te beperken door zekerheden, onderpand en hypotheekrecht, te vestigen. Hoe hoger de waarde van de zekerheden die zijn gevestigd, hoe lager het risico is voor de gemeente en hoe lager de risico opslag behoeft te zijn.

Ook de aflossingsstructuur en looptijd zijn van invloed op het risico van de lening. Des te sneller de lening wordt afgelost, des te sneller zal het risico voor de gemeente dalen.

Voor het bepalen van de kredietwaardigheid en de te bepalen opslag kan treasury extern advies inwinnen.

Artikel 21 lid 5,6 en 7;

Een aanvraag wordt alleen in behandeling genomen wanneer, wanneer deze schriftelijk is ingediend bij het college van burgemeester en wethouders door een binnen de aanvragende instelling bevoegd persoon én mits deze volledig is ingediend met bijbehorende documenten zoals aangegeven in de opsomming opgenomen onder de toelichting van artikel 18 lid 6,7,8 en 9,

Artikel 21 lid 8; In het geval dat de kredietnemer niet langer aan zijn verplichtingen kan voldoen heeft de gemeente de mogelijkheid haar verlies te beperken door zekerheden, onderpand of hypotheekrecht te vestigen. Hoe hoger de waarden van de zekerheden die zijn gevestigd, hoe lager het risico voor de gemeente is en hoe lager de opslag hoeft te zijn.

Artikel 22 lid 1; De gemeente Hilversum is terughoudend met het verstrekken van kapitaal/aankopen van aandelen omdat dit financiële risico's met zich mee brengt. Het kan namelijk zijn dat de aandelen van de partij waarin wordt deelgenomen hun waarde verliezen Als toch tot deelneming/aankopen van aandelen wordt overgegaan is dit uitsluitend mogelijk ten behoeve van de publieke taak.

Artikel 22 lid 2; zie artikel 16 lid 4.

Artikel 22 lid 3; Als de gemeente Hilversum aandelen aankoopt wil het ook zeggenschap hebben in de betreffende organisatie. Dit kan door als aandeelhouder stemrecht uit te oefenen in de jaarlijkse Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AVA)

Daarnaast wil de gemeente Hilversum recht hebben op een deel van de winst als vergoeding voor het ingebrachte risicodragende kapitaal.

Artikel 22 lid 4; Het verstrekken van kapitaal is per definitie het verstrekken van risicodragend vermogen. Het stellen van zekerheden is in deze situatie dan ook niet aan de orde.

Artikel 22 lid 5; Aan de aandeelhouders dienen de jaarstukken inclusief de verklaring van de accountant ter beschikking gesteld te worden.

Artikel 23; Bij de treasuryfunctie zijn meerdere personen en organen betrokken. Het treasurystatuut legt expliciet het mandateringspatroon vast, in casu welke taken en bevoegdheden de betrokken partijen hebben. Met het oog op de omvang en de aard van de transacties en de hiermee samenhangende risico's, zijn in dit artikel een aantal specifieke uitgangspunten opgenomen.

Artikel 23 lid 1; Binnen de gemeente Hilversum is er één persoon aangesteld als Treasurer. Voor externe relaties is het van belang om te weten welke persoon deze rol bij de gemeente Hilversum formeel vervult.

Artikel 23 lid 3; Om een eenduidige functiescheiding aan te brengen tussen beleidsbepaling en de uitvoering en tussen de administratie en controle op financiële transacties is vastgelegd dat er geen dubbelfuncties mogelijk zijn.

Artikel 23 lid 4; Vanwege de kwetsbaarheid van de organisatie wordt tevens een plaatsvervangend Treasurer aangewezen. De plaatsvervangend Treasurer neemt de taken van de Treasurer over indien de Treasurer, om welke reden dan ook, niet in functie is.

Artikel 24; Dit artikel geeft aan waar in de ambtelijke organisatie de Treasury functie wordt uitgevoerd, inclusief de borging van interne controle op de treasury-processen.

Artikel 25; Om de kwaliteit van de Treasuryfunctie te borgen is een Treasury Commissie actief waarin een extern adviseur zitting heeft. De commissie is zowel retrospectief als prospectief en heeft een adviserende functie.

Artikel 26; De taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de functionarissen die binnen de gemeente betrokken zijn bij de treasuryactiviteiten zijn in artikel 26 respectievelijk artikel 27 beschreven. De toekenning van de genoemde functies en bijbehorende taken aan functies en/of functionarissen vindt plaats via de hiertoe dienende documenten (mandaten, e.d.).

De Gemeenteraad

De Gemeenteraad heeft een kader stellend en controlerende functie. Voor de Gemeenteraad betekent een controlerende functie dat zij zich bewust is van de kritische vragen die men kan of moet stellen. Daarnaast bepaalt de Gemeenteraad binnen de wet- en regelgeving de kaders van de financieringsfunctie. De Gemeenteraad stelt het financiële beheer in en legt de richting van de financiële organisatie vast in de financiële verordening.

College van B&W

Het college van B&W gaat over de dagelijkse treasury praktijk. Het college heeft de taak de treasury beleidsmatig in te kaderen.

Treasury

De treasury binnen de ambtelijke organisatie gaat over de beheersmatige en dagelijkse uitvoering van het treasury beleid binnen de kaders van de Gemeenteraad en de kaders en mandaten van B&W.

Artikel 27; De eindverantwoordelijkheid voor het treasurybeleid ligt primair bij het college van B&W van de gemeente. Teneinde niet onnodig te worden belast met het dagelijkse treasury beheer draagt het college van B&W een deel van haar bevoegdheden over aan de ambtelijke organisatie. De praktische uitvoering van het beleid heeft dus vooral op ambtelijk niveau plaats, met als voordeel een slagvaardiger optreden. Bij de toewijzing van bevoegdheden is zoveel mogelijk rekening gehouden met de vereiste functiescheiding tussen besluitvorming, uitvoering, administratie en interne controle.

Artikel 28; De tabel in dit artikel geeft weer op welke wijze de informatievoorziening gewaarborgd wordt.